

REPUBLIKA HRVATSKA
UPRAVNI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Avenija Dubrovnik 6 i 8

Poslovni broj: Us I-3593/2024-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Upravni sud u Zagrebu, po sucu toga suda Vlahu Bassegli Gozze te Andreje Fortunić, kao zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja

kojeg zastupa iz

protiv tuženika

Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti u Zagrebu, Roberta Frangeša Mihanovića 9, OIB: 87950783661 i uz sudjelovanje zainteresirane osobe

koju zastupa

opunomoćenik, odvjetnik u odvjetničkom društvu u Zagrebu, radi rješavanja spora između korisnika i operatera, 5. ožujka 2025.,

presudio je

I Poništava se odluka Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, KLASA: UP/I-344-08/24-01/292, URBROJ: 376-05-2-24-05, od 18. srpnja 2024.

II Nalaže se tuženiku da u roku od 60 dana od dana dostave prijepisa ove presude, donese novu odluku po zahtjevu tužitelja za rješavanjem spora s operaterom javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga.

III Odbija se zahtjev zainteresirane osobe za nadoknadom troškova ovog upravnog spora.

Obrazloženje

1. Osporenom odlukom odbijen je zahtjev za rješavanje spora s zainteresiranom osobom, kao operatorom javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga vezan uz sklapanje pretplatničkog ugovora, uz obrazloženje tuženika kako nije od utjecaja okolnost da je tužitelj lišen poslovne sposobnosti, budući da je prilikom sklapanja pretplatničkog ugovora svoj identitet potvrdio osobnom iskaznicom, iz kojeg razloga djelatnik zainteresirane osobe nije mogao znati da je korisnik lišen poslovne sposobnosti.

2. Osporavajući zakonitost naprijed navedene odluke tužitelj, po svojoj skrbnici ukazuje kako je 27. listopada 2023., sa zainteresiranom osobom sklopio sporazum u trenutku kada mu je već pravomoćno bila oduzeta poslovna sposobnost. Ukazuje kako je do konkretne kupoprodaje došlo iz razloga jer je prevaren od treće osobe, a za koju okolnost navodi da je prijavljena nadležnim državnim službama. Dodaje kako je Povjerenstvo za reklamacije donijelo rješenje o poništenju ugovora o pretplatničkom odnosu, ali da je utvrdilo i kako postoji obveza da snosi rate za

ugovoreni uređaj. Mišljenja je kako je tuženik propustio u obzir uzeti da nije sposoban provoditi svoje pravne radnje, iz kojeg razloga njegova suglasnost kod sklapanja ugovora nije mogla proizvoditi pravne učinke. Predlaže Sudu da poništi osporenu odluku i donese presudu kojom će sam riješiti upravnu stvar u njegovu korist.

3. Tuženik, u svom u svom odgovoru, ponavlja navode sadržane u obrazloženju osporenog rješenja. Predlaže Sudu da odbije tužbeni zahtjev.

4. Zainteresirana osoba se, u svom odgovoru na tužbu, u cijelosti priklanjaju stavu sadržanom u osporenoj odluci. Ističe prigovor promašene pasivne legitimacije, jer navodi kako je tuženik javno pravno tijelo koje je donijelo pojedinačnu odluku, a ne on. Isto tako ukazuje i na nedostatak aktivne legitimacije na strani tužitelja, jer je tužbu podnijela dok tužitelj može i sukladno članku 18. stavku 1. Zakona o upravnim sporovima biti isključivo , a podredno i prigovor neovlaštenog zastupanja, jer tužiteljica nema ovlaštenje za zastupanje . Pojašnjavajući svoj stav ukazuje kako priloženim rješenjima, a kojima se utvrđuje djelomično lišenje poslovne sposobnosti, nije navedeno da je upravo tužiteljica ovlaštena poduzimati sve pravne radnje i sve pravne poslove u ime štíćenika, iz kojeg razloga i temeljem članka 23. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima nije jasno treba li tužiteljica posebno ovlaštenje za podnošenje tužbe u ime štíćenika. Ukazuje i kako je štíćenik u vrijeme pisanog prigovora od 15. prosinca 2023., bio već lišen poslovne sposobnosti u dijelu poduzimanja svih pravnih radnji te da je u to vrijeme bio zastupan po posebnoj skrbnici , djelatnici Centar za posebno skrbništvo te da stoga nije bi ovlašten da samostalno podnese prigovor. Predlaže da Sud prvenstveno odbaci tužbu, podredno istu odbije, uz naknadu troškova ovog upravnog spora.

5. U ovoj upravnoj stvari sporna je primjena materijalnog prava, dok činjenice nisu sporne. Nadalje, stranke nisu izričito zahtijevale održavanje rasprave iz članka 98. točke 4. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 36/24.) te je Sud na temelju citiranog članka Zakona spor riješio bez rasprave.

6. Radi ocjene zakonitosti osporenog rješenja Sud je u istog izvršio uvid, kao i uvid u spis tuženika i priložene isprave.

7. Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja Sud je, sukladno članku 114. stavak 3. ZUS-a, utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan.

8. Ponovljeno u ovom predmetu činjenično stanje nije sporno. Naime, nije sporno da je tužitelj 27. listopada 2023. sa zainteresiranom osobom zasnovao pretplatnički odnos za pretplatnički broj uz ugovornu obvezu u trajanju od 24 mjeseca te da je prilikom potpisivanja Zahtjeva kupio i mobilni uređaj Samsung Galaxy A54 2 uz otplatu na 24 rate. Također nije sporno ni kako je korisnik svojim potpisima na

Zahtjevima potvrdio da u cijelosti prihvaća Opće uvjete, Uvjete korištenja odabrane usluge i Cjenik te se obvezao da će iste preuzeti na službenoj internetskoj stranici . Nije sporno ni da je korisnik u vrijeme sklapanja ugovora bio osoba djelomično lišena poslovne sposobnosti, kao ni da je osporena odluka utemeljena na stavu tuženika da postoji obveza tužitelja da snosi troškove preuzetog uređaja, jer je korisnik prilikom sklapanja pretplatničkog ugovora potvrdio svoj identitet osobnom iskaznicom, dok prodajni djelatnik nije mogao znati da korisnik nije poslovno sposoban.

9. Stoga se spornim ukazuje isključivo pravno pitanje da li postoji mogućnost da osoba ograničene poslovne sposobnosti bude odgovorna za obveze koje je u takvom stanju preuzela, ukoliko protivna strana nije imala saznanje da sklapa ugovor sa osobom ograničene poslovne sposobnosti.

10. Člankom 154. stavkom 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj 76/22. i 14/24.), određeno je da u slučaju spora između krajnjeg korisnika i operatora javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga u vezi s pružanjem usluga, iznosom kojim je zadužen za pruženu uslugu, kakvoćom pružene usluge, prigovorom zbog povrede odredaba ugovora ili prigovorom zbog povrede prava u vezi sa zaštitom pristupa otvorenom internetu, krajnji korisnik može podnijeti zahtjev za rješavanje spora Agenciji u roku od 30 dana od dana dostave odgovora povjerenstva za pritužbe potrošača iz članka 153. stavka 13. ovoga Zakona.

11. Člankom 140. stavkom 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj 76/22. i 14/24.), propisano je da prava i obveze između operatora javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga i krajnjih korisnika tih usluga uređuju se njihovim međusobnim ugovorom. Ugovor mora sadržavati odredbe koje su utvrđene zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača te drugim posebnim propisima. Sastavni dio ugovora čine uvjeti poslovanja koji obuhvaćaju opće uvjete, posebne uvjete pružanja usluga i cjenik usluga za koje se taj ugovor sklapa.

12. Slijedom citiranih odredbi tuženik je bio u obvezi ocijeniti obvezno pravni odnos, nastao Ugovorom o obavljanju javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga, a na koji ugovorni odnos se tada primjenjuju odredbe Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/05., 41/08., 78/15., 29/18., 126/21. i 114/22. – u daljnjem tekstu Zakon). Ovu okolnost uz tuženika akceptira i zainteresirana osoba, a što proizlazi i iz njenog očitovanja elektroničkom porukom od 4. lipnja 2024., u kojem se ukazuje kako _____ ima pravo na naknadu štete i bez obzira na navod da se uređaj više ne nalazi u imovini korisnika te da se na konkretan slučaj treba primijeniti članak 332. Zakona.

13. Slijedeći upravo naprijed navedenu logiku Sud ukazuje kako za primjenu naprijed navedene odredbe treba ocijeniti i obvezatnost primjene drugih odredbi primjerice članka 334. Zakona, a kojim je propisano da ograničeno poslovno sposobna osoba odgovara za štetu nastalu poništajem ugovora ako je lukavstvom uvjerala svog suugovaratelja da je poslovno sposobna, a što sukladno obrazloženju osporene odluke nije učinejno.

14. Ipak i bez obzira na sve navedeno Sud prvotno svoju odluku temelji na stavu da odluka o naknadi štete zbog poboynosti ugovora nije nadležnost tuženika, već je nadležnost redovnog suda, a koja odluka će ovisiti o dispozicijama stranaka tog spora. Suprotno ovom nadležnost tuženika je i temeljem naprijed citiranih odredbi iz Zakona o elektroničkim komunikacijama, utvrditi da li osnovan zahtjev tužitelja, za njegovom zaštitom uslijed povrede njegovih prava zbog nezakonitog postupanja tuženika, budući da sklopljeni ugovor ne proizvodi pravne učinke. Sud ne nalazi da bi tuženik uopće ocijenio valjanost ugovora s obzirom na sposobnost korisnika (već svoju odluku temelji na okolnosti da na strani zainteresirane osobe nema propusta), a što tada znači da je propustio utvrditi osnovni razlog zbog kojeg je prigovor i podnesen. Slijedom ove okolnosti Sud za sada ne može ocijeniti osporenu odluku zakonitom, iz kojeg razloga je odlučeno kao u točki I izreke ove presude.

15. Člankom 276. stavkom 1. Zakona propisano je da je za sklapanje pravovaljanog ugovora potrebno je da ugovaratelj ima poslovnu sposobnost koja se zahtijeva za sklapanje toga ugovora.

16. Člankom 276. stavkom 2. Zakona određeno je da ograničeno poslovno sposobna osoba može bez odobrenja svoga zakonskog zastupnika sklapati samo one ugovore čije joj je sklapanje zakonom dopušteno, odnosno sve ugovore čije sklapanje odlukom suda o djelomičnom lišenju poslovne sposobnosti nije zabranjeno.

17. Člankom 276. stavkom 3. Zakona propisano je da su ostali ugovori tih osoba, ako su sklopljeni bez odobrenja zakonskog zastupnika pobojni su, ali mogu biti osnaženi njegovim naknadnim odobrenjem.

18. Sud u spisu tuženika nalazi pravomoćno rješenje Općinskog suda u Novom Zagrebu, poslovni broj Ob – 33/2022, od 14. rujna 2023., a sukladno kojem je u točki I alineji 5 tog rješenja jasno propisano da tužitelj nije sposoban samostalno provoditi sve pravne radnje i sve pravne poslove.

19. Sukladno takvom određenju i podvodeći ga pod naprijed citirane norme Zakona, Sud nalazi kako sklopljeni ugovor može biti ništetan, odnosno pobojan, budući da je isti sklopljen bez odobrenja zakonskog zastupnika u vremenu kada je takva suglasnost za valjanost ugovora bila nužna.

20. Promatrajući Zahtjev za rješavanje spora s operaterom javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga od 22. svibnja 2024. (u daljnjem tekstu Zahtjev), Sud navodi kako tužitelj istim, sadržajno pobija valjanost sklopljenog ugovora i to upravo iz razloga koji se ovom presudom razmatraju.

21. Člankom 55. stavkom 1. Zakona o općem upravnom postupku propisano je da ako se u postupku rješavanja upravne stvari pojavi pravno pitanje koje čini samostalnu pravnu cjelinu, a bez rješavanja kojeg nije moguće riješiti upravnu stvar, službena osoba može riješiti to pitanje ili postupak prekinuti rješenjem dok nadležni sud ili javnopravno tijelo to pitanje ne riješe.

22. Da li je tužitelj u trenutku potpisivanja ugovora imao poslovnu sposobnost iz članka 276. stavka 1. Zakona, koja je uvjet valjanosti takvog ugovora i čije odsustvo može rezultirati ništetošću ugovora i kod ograničeno poslovne osobe, (tako Županijski sud u Varaždinu u svojoj sentenci sadržanoj u presudi tog suda, poslovni broj Gž – 253/19 od 24. rujna 2019.) ili je taj ugovor samo pobojan zbog poslovne nesposobnosti, samostalna je pravna cjelina o kojoj odlučuje sud redovne nadležnosti, dakle drugo nadležno tijelo, a ne tuženik. Stoga je takvo pravno pitanje i sukladno naprijed citiranom članku 55. stavku 1. Zakona o općem upravnom postupku, prethodno pitanje kojeg može riješiti tuženik ili suprotno tome nadležno tijelo u kojem slučaju se konkretno postupanje prekida.

23. Budući da je takva odluka dispozicija tuženika, ovaj Sud nema mogućnosti u sporu pune jurisdikcije istu nadomjestiti, niti tuženiku u tom smislu dati bilo kakav obvezujući nalog. Stoga je odlučeno kao u točki II izreke ove presude.

24. U odnosu na prigovore zainteresirane osobe, a koji se u biti i ne odnose na meritum ovog predmeta, već isključivo na procesne pretpostavke njegovog vođenja, Sud navodi kako slijedi.

25. Točno je da je skrbnica tužitelja, a ne tužitelj, odnosno ni djelatnici Centra za posebno skrbništvo, podnijela Zahtjev prije no što je pravomoćnim rješenjem Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Područni ured Novi Zagreb, KLASA: UP/I – 552-02/23-05/34, URBROJ: 139-113-04/34-24-15, od 9. kolovoza 2024. (u daljnjem tekstu Rješenje o stavljanju pod skrbništvo), imenovana skrbnicom svog supruga, ali Sud napominje i kako je po tom Zahtjevu tuženik i temeljem članka 7., odnosno članka 73., Zakona o općem upravnom postupku trebao pozvati podnositeljicu zahtjeva, suprugu tužitelja, da otkloni postojeće nepravilnosti. Budući da to nije učinjeno te imajući na umu kako propusti u radu tuženika ne mogu ići na štetu stranci postupka, Sud takav prigovor ocjenjuje neosnovanim.

26. Isto tako i u odnosu na prigovor neovlaštenog zastupanja Sud ukazuje kako je člankom 257. stavkom 1. Obiteljskog zakona (Narodne novine, broj 103/15.,

98/19. i 156/23.), propisano da skrbnik zastupa štíćenika u poduzimanju poslova i radnji u odnosu na koje je štíćenik lišen poslovne sposobnosti. Budući da je tužitelj nesporno lišen poslovne sposobnosti u poduzimanju „svih pravnih radnji“, Sud nalazi kako je skrbnica tužitelja u konkretnom bila ovlaštena na podnošenje tužbe u ovom upravnom sporu, a što se uostalom može istumačiti i iz točke III izreke Rješenja o stavljanju pod skrbništvo.

27. Konačno Sud navodi kako okolnost da je tužitelj u svojoj tužbi kao tuženika naznačio zainteresiranu osobu, kraj okolnosti da u tužbenom zahtjevu predlaže poništiti Odluku tuženika, nije okolnost koja bi sprječavala rad suda, iz članka 29. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima.

28. Stoga je temeljem članka 117. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima odlučeno kao u izreci ove presude.

29. S obzirom na zahtjev zainteresirane osobe za naknadom troškova ovog upravnog spora, specificiranog njegovim podneskom od 3. listopada 2024., Sud navodi kako je isti utemeljen na članku 144. i pod pretpostavkom ostvarenja uvjeta iz članka 147. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima. Budući je sukladno članku 147. stavku 1. Zakona propisano da stranka koja izgubi spor u cijelosti snosi sve troškove spora i imajući na umu kako je točkom I izreke ove presude poništeno osporeno rješenje, Sud zaključuje kako je zainteresirana osoba ovaj upravni spor izgubila te je tada u obvezi snositi sve njegove izdatke pa posljedično i troškove vlastitog zastupanja. Iz ovog razloga odlučeno kao u točki III izreke ove presude.

Zagreb, 5. ožujka 2025.

Sudac:
Vlaho Bassegli Gozze

Uputa o pravnom lijeku: Protiv točke I i II izreke ove presude žalba nije dopuštena.

Protiv točke III izreke ove presude dopuštena je žalba Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i sve stranke u sporu, u roku od 15 dana od dana dostave ove presude.

DNA:

- 1.
2. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 10000 Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9,
3. Odvjetničko društvo
4. U spis

